

Text Gisela Weimann
Berlin 2011

V novele Adalbert von Chamisso "Peter Schlemihls wundersame Geschichte" (Podivuhodný příběh Petera Schlemihla) vymění Schlemihl svůj stín s ďáblem za kouzelný pytlík plný dukátů a tím přijde o svou tělesnou identitu. Stane se neklidným cizincem beze stínu ve společnosti, musí se vyhýbat světlu a mezi lidí si troufá jen za noci bez měsíčního svitu. Když po něm ďábel za materiální štěstí požaduje duši, odhodí váček a vymění své poslední jmění za pár kouzelných bot, které se vyjeví jako sedmimílové boty a které ho neúnavně ženou z místa na místo, jako by letěly, na cestě za znovuzískáním vlastního stínu. Vzdala jsem se váčku sypajícího dukáty a ponechala si svůj stín. Vnitřní pocit absence vlasti a hledání vlastního místa ve světě jsou totiž určujícími faktory mého života, který začal v období německé historie ovlivněné ničením, úteků a ztrátou identity. Mými sedmimílovými botami jsou letadla, autobusová a vlaková spojení. Cestuji se svým stínem a svým fotoaparátem, ukládám vyobrazení na pevný disk svého počítače a spojuji je nesmazatelně s místy, která jsem navštívila a s lidmi, se kterými jsem sdílela svůj život. Můj stín zůstává jako důkaz mého bytí a projekce mého vnitřního já.

Zůstane můj stín
Mein Schatten bleibt

In Adalbert von Chamisso's Erzählung "Peter Schlemihls wundersame Geschichte" verkauft Schlemihl dem Teufel seinen Schatten gegen ein wunderbares, Dukaten ausspuckendes Glückssäckel und damit seine leibliche Identität. Er wird zu einem schattenlosen, beunruhigenden Fremden in der Gesellschaft, muss das Licht meiden und traut sich nur in mondlosen Nächten unter Menschen. Als der Teufel für das materielle Glück seine Seele von ihm fordert, wirft er das Glückssäckel weg und tauscht seine letzte Habe gegen ein Paar Wanderschuhe, die sich als Siebenmeilenstiefel entpuppen und ihn rastlos wie im Flug auf der Suche nach der Wiedergewinnung seines Schattens von einem Ort zum anderen treiben.

Ich habe auf ein Dukaten spuckendes Glückssäckel verzichtet und meinen Schatten behalten. Innere Heimatlosigkeit und die Suche nach meinem Ort in der Welt sind jedoch ebenfalls ein bestimmender Faktor in meinem Leben, das in einer dunklen, von Zerstörung, Flucht und Identitätsverlust geprägten Periode der deutschen Geschichte begann. Meine Siebenmeilenstiefel sind Flugzeuge und Bus- und Bahnverbindungen. Ich reise mit meinem Schatten und meiner Kamera, banne sein Abbild auf die Festplatte meines Computers und verbinde ihn unauslöschlich mit den Orten, die ich besucht und den Menschen mit denen ich mein Leben geteilt habe. Mein Schatten bleibt als Beweis meines Dagesenseins und Projektion meines inneren Selbst.

Gisela Weimann

Zůstane můj stín

30 04 —
03 08 2014

Dům umění města Brna
Das Haus der Künste Brunn

Dům umění města Brna
Vás srdečně zve na zahájení výstavy
Gisela Weimann
Zůstane můj stín
V úterý 29. 04. 2014 v 18h
V Domě umění města Brna
Výstavu uvede Terezie Petišková

Das Haus der Kunst der Stadt Brunn
erlaubt sich, Sie zur Eröffnung
der Ausstellung
Gisela Weimann
Mein Schatten bleibt
am Dienstag, dem 29. April 2014
um 18 Uhr ins Haus der Kunst einzuladen
Einführende Worte Terezie Petišková

Kurátorka/Kuratorin Terezie Petišková
Text/Text Terezie Petišková,
Gisela Weimann
Překlad/ Übersetzung Bernd Magar,
Radana Horníková
Design/ Design Anymade Studio

Otevřeno
úterý až neděle
10–18 h

Geöffnet
Dienstag – Sonntag
10–18 Uhr

Malinovského nám 2
602 00 Brno
www.dum-umeni.cz

Statutární město Brno dotuje provoz Domu umění
města Brna, příspěvkové organizace
Die Stadt Brunn finanziert gänzlich die Zuschussorganisation
Das Haus der Kunst der Stadt Brunn

Gisela

WEIMANN

Zůstane můj stín
Mein Schatten bleibt

Dům umění města Brna
Das Haus der Künste Brunn

www.dum-umeni.cz

30 04 — 03 08 2014

V mnohovrstevnatém díle berlínské umělkyně, která cestovala dlouhá léta po světě, lze vysledovat několik důležitých rovin. Významné je její sociální i politické angažmá ve prospěch zlepšení zejména ženských práv, které se odráží v jejích raných dílech. Rozsáhlá je její tvorba hudebně-výtvarných performancí expandujících často do exteriéru města, na kterých spolupracovala s řadou hudebních skladatelů. Performativnost a procesualita se promítají i do děl prezentovaných v Brně, jako je Anfang Ende Hier Jetzt, Der Garten der Erinnerung nebo Mein Schatten bleibt. Tato díla rovněž odkazují k zásadnímu zdroji inspirace umělkyně, kterým jsou individuální lidské vzpomínky, obrazy a stíny minulé skutečnosti uložené do paměti, jež se promítají do našeho jednání. Za krátkou zmínku stojí i nadhled a humor, kterým často zlehčuje svá vážná témata. Setkání s tvorbou G. Weimann inspirovalo kurátorky paralelně probíhající výstavy Grey Gold v Domě umění města Brna k její přípravě. Vymezený prostor tištěného materiálu k výstavě G. Weimann v Galerii J. Krále bohužel nedovoluje dobře prostředkovat šíři a mnohovrstevnatost, důslednost a strukturovanost její práce, proto nezbývá než odkázat na <http://www.giselaweimann.de/>

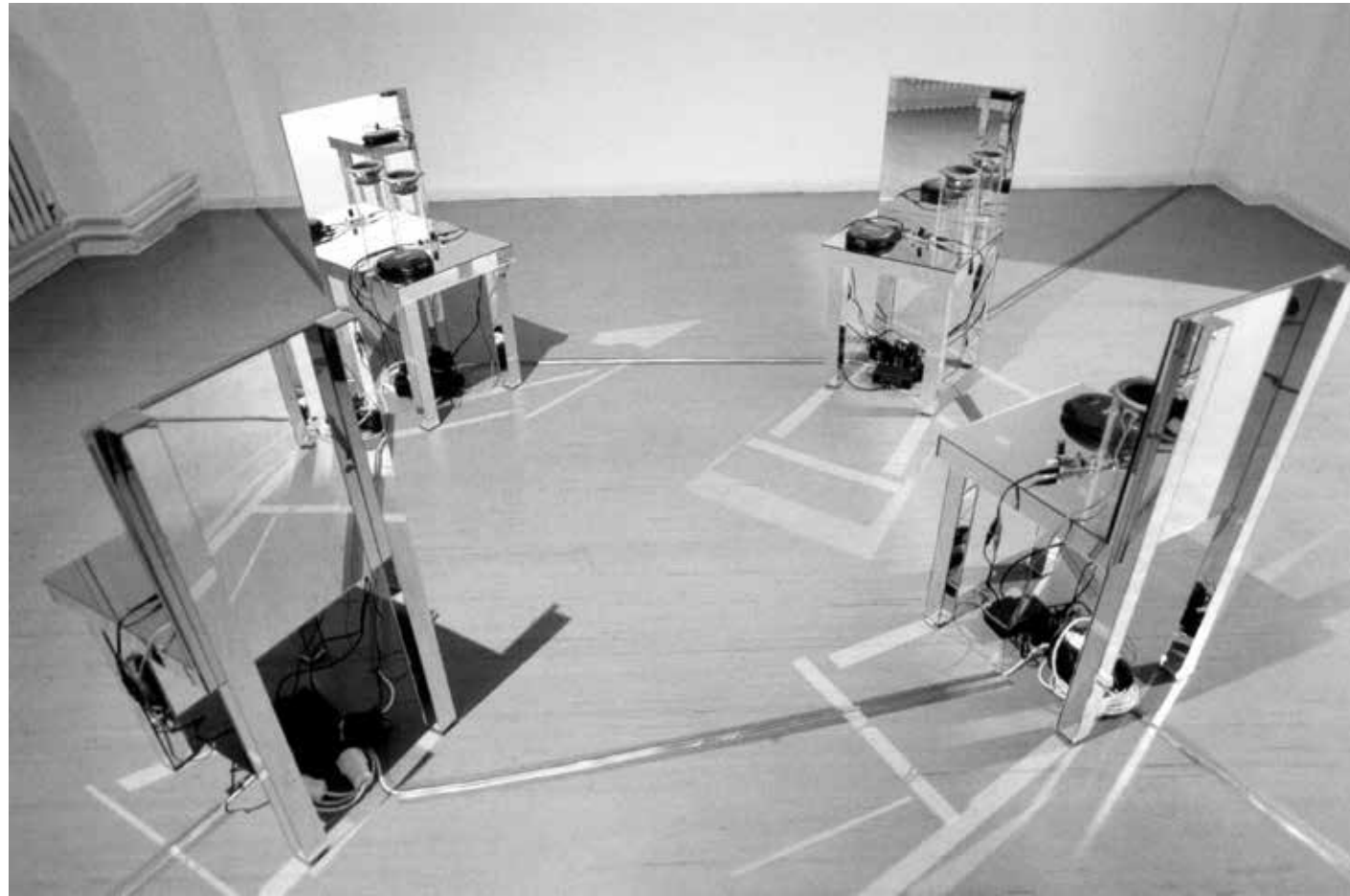
In dem Titel, den Gisela Weimann für ihre Ausstellung gewählt hat, klingt Selbstbewusstsein an, aber auch eine leise Ironie und Melancholie in dem Wissen um die Vergänglichkeit aller materiellen Dinge. Das wird unterstrichen durch den konzeptionellen Bezug ihrer 1979 begonnenen Arbeitsserie mit Schattenbildern zu der romantischen Novelle über Peter Schlemihl, der dem Teufel seinen Schatten verkauft und es bitter bereut.

*Zitiert aus der Laudatio von Professor Dr. Stefanie Endlich zum 2002 verliehenen Kritikerpreis

Diese Werke verweisen auf eine für Gisela Weimann wesentliche Inspirationsquelle – individuelle Erinnerungen, Bilder und Schatten einer vergangenen, im Gedächtnis haftenden Realität, die sich im gegenwärtigen Handeln niederschlagen. Wichtig sind dabei ihre Lebenserfahrung und ihr Humor, mit denen sie ernste Themen zwanglos gestaltet.

In den vielschichtigen Werken der Berliner Künstlerin, deren Identität sich nach ihrer eigenen Aussage durch ihr lebenslanges Interesse an anderen Kulturen, durch Reisen und die inspirierende Erfahrung von verschiedenen Formen des Lebens, Glaubens und Verhaltens gebildet hat, können mehrere Ebenen ausgemacht werden. Von Bedeutung sind ihr soziales und politisches Engagement, ihr Einsatz für die Stärkung der Frauenrechte und ihre Klanginstallationen und –performances, bei denen sie mit „kosmopolitisch orientierten Projekten sowohl räumliche als auch sparten-spezifische Grenzen durch interkulturelle und interdisziplinäre Zusammenarbeit mit Künstlerinnen und Künstlern aus dem Theater-, Musik- und Film-Bereich sowie mit Wissenschaftlerinnen und Wissenschaftlern unterschiedlicher Disziplinen überschreitet“.*

Eine Begegnung mit G. Weimanns Werk hat die Kuratorinnen im Jahr 2012 dazu inspiriert, es parallel zur Ausstellung Grey Gold im Haus der Kunst in Brno zu präsentieren. Die Ausstellung ist als eine Hommage an ihr Werk und ihren Lebensenthusiasmus gedacht. In der Galerie Jaroslav Král hat Gisela Weimann eine Installation gestaltet, die verschiedene Aspekte der Breite und Vielschichtigkeit und der Konsequenz und Strukturiertheit ihrer Arbeiten vermittelt. Mehr unter: <http://www.giselaweimann.de/>

1

obálka **Sama doma
Selbst zu Hause**
2010

1 **Začátek konce Zde Nyní
Anfang Ende Hier Jetzt**
Erste Fassung, Kunstraum Kreuzberg
Foto: Tho Monschein
1996

2 **Wilhelm Lehbruck a já v Domě umění v Brně
Wilhelm Lehbruck und ich im Haus der Kunst in Brunn**
2013

3 **Na mém balkonu v Corte C'a
Auf meinem Balkon im Corte C'a**
Michiel in Venedig
2009

4 **V paláci de la Mosquera
Im Palacio de la Mosquera**
Arenas de San Pedro
2011

2

3

4